

ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

ΟΙ ΤΡΕΜΟΡ

ΜΟΝΗ

[Συνέχεια]

Δ

Ἀφοῦ ὁ μαρκήσιος ἀπήντησεν εἰς τὸ δάσος τὸ ὄχημα τῆς πριγκιπέσσης Βάνδας, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν λέσχη, ἐπαιξε παιγνιδία τινὰ ἐκάρτε καὶ εἶτα ὁ Μονταμβέρ, ὁ καθ' ὑπόκρισιν ἀσθενής, καὶ ὁ Ταλεβάνδ προσεφέρθησαν νὰ συνγευματίσωσιν εἰς τὸ Ἀγγλικὸν Καφενεῖον.

Εἶχεν ἀνάγκην θαυροῦ.

Ἀφ' οὗτο ἐνυμφεύθη, οὐδὲν ἔβαινε δι' αὐτὸν κατ' εὐχὴν.

Ἡ ἀξιοπρεπὴς καὶ τεθλιμμένη στάσις τῆς Ἑλένης, τὸν παρῶξεν ὡς αἰώνιος ἔλεγχος. Ὡργίζετο κατ' αὐτῆς διὰ τὴν πρῶτητά της, διὰ τὴν μελαγχολικὴν ὀψιν της, διὰ τὸ στόμα ἐκεῖνο, ἀφ' οὗ οὐδέποτε διέφευγε παράπονον.

Ἐκ τῆς ἀρχικῆς ἀδιαφορίας, ἣν δι' αὐτὴν ἡσθάνετο, μοιραίως κατήντησεν εἰς τὴν ἀναστροφὴν.

Θὰ ἐσυγχῶρει ἴσως τῇ Ἑλένῃ ν' ἀκολουθήσῃ τὸ παράδειγμα αὐτοῦ, καὶ νὰ ζητήσῃ ἀλλαχού τὴν διασκέδασιν, ἣν καὶ αὐτὸς εὗρισκεν. Τὰ λάθη τῆς γυναικὸς θὰ ἐσυγχῶρει ἴσως ὡς σύζυγος, ἐνῶ τὰ προτερήματά της τὸν καθίστων ἀξιοκτακρίτον, καὶ ἐπέριπτον αὐτῷ ὁλόκληρον τὸ βάρος τῶν ἐλαττωμάτων του.

Πρὸ τοῦ γάμου τοῦ εἶχεν ἐξ ιδιοτροπίας ἀγαπήσῃ θερμῶς τὴν πριγκιπέσσαν Καβάλι. Τὰ πάντα τὸν ὥθουν εἰς τὴν κατὰ κτησιν ταύτην. Ἡ πριγκιπέσσα ἔχαιρε φήμην ὠραίας γυναικὸς καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην, πανταχοῦ τὴν ἐπὶ νουν, καὶ δὲν ὑπῆρχεν οὐδεὶς τοῦ καλοῦ κόσμου καὶ τῆς ὑψηλῆς κοινωνίας, ὅστις δὲν τῇ προσέφερεν ἔρωτα, χωρὶς οὐδὲν ἐν τούτοις νὰ ἐπιτύχῃ. Οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ καυχηθῇ ἐπὶ τῇ εὐνοίᾳ αὐτῆς. Ἐκτὸς τούτου, ὁ πρίγκιψ ἐθεωρεῖτο ζηλότυπος, ὅσον οὐδεὶς ἄλλος, μετὰ τὸν Ὁθέλλον.

Ὅ,τι οἱ ἄλλοι δὲν ἀπῆλθον ἀπὸ τοῦ Ὀλιβιέρου τὸ ἔλαβεν ἀνευ κόπου καὶ ἡ Βάνδα ἡράσθη αὐτοῦ μὲ τοιοῦτον ὑπερφίαλον ἔρωτα, ὥστε εὐκόλως τὴν ἐβαρύνθη.

Τούναντίον ἡ πριγκιπέσσα τὸν ἡγάπα ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον.

Καὶ ἡνέχθη μὲν τὸν γάμον τοῦ ἐραστοῦ της, τὸν ἤδη ἀποφασισθέντα, ἀλλὰ τὸ ν' ἀγαπήσῃ ἐκεῖνος τὴν σύζυγόν του τοῦτο δὲν ἤθελε τὸ συγχωρήσῃ ποτέ.

Ὁ Ὀλιβιέρου δὲν ὤφειλε ποσῶς νὰ τὴν ἐνοχλήσῃ ὡς πρὸς τοῦτο.

Τὸ εἰς Ἰταλίαν ταξιδίδιον προσχεδιασθὲν ὑπὸ τῶν δύο ἐραστῶν, ὑπῆρξε διὰ τὴν νέαν μαρκησίαν σκληρὸν μαρτύριον.

Παρὰ τὴν ἀπειρίαν της, οὔτε ἀνόητος οὔτε τυφλὴ ἦτο, διὰ νὰ μὴ ἐννοήσῃ μυστικόν, ὅπερ ὀλίγον ἐφρόντιζον νὰ κρύπτωσιν. Ἐκ τινων ὑπαινιγμῶν, δειλῶς προβληθέντων, ὁ Ὀλιβιέρου ἠννόησεν ὅτι ἐ-

προδόθη ὡς ἡ δυσθυμία του ἠῤῥησεν.

Ἐπιστρέφων εἰς Παρισίους, ἡ θεὰ τῆς Σολάνζης καὶ αἱ ἐπίμονοι ἀρνήσεις της, τὴν συνεπλήρωσαν.

Διὰ πρώτην τότε φοράν, ἀπῆντα σπουδαίαν εἰς τὰς ἐπιθυμίας του ἀντίστασιν.

Ὁ Ὀλιβιέρου, ὁ τόσον ἰσχυρῶς ὑποδουλωθεὶς ἐκ τῶν θελήτρων τῆς θυγατρὸς τοῦ φύλακος, τοῦ Ἐλάφων-Περάματος, κατήντησε νὰ μὴ ἐπιθυμῇ ἐν τῷ κόσμῳ παρὰ μίαν μόνην γυναῖκα, ἐκείνην, ἥτις ἀντίστατο, ἥτις ἠρνεῖτο νὰ ἐπανεέλθῃ πρὸς αὐτὸν καὶ ἥτις τὸν κατεφρόνει δι' ὅσας ἐπειράθη νὰ τῇ κάμῃ προσφοράς, ὅπως τὴν δελεάσῃ καὶ κατανικήσῃ τὴν ἐπιμονὴν της.

Ὅσῃν πλείονα ἐδείκνυν ἐκείνη ἀποστροφὴν, τόσῳ μᾶλλον ἐπέμενεν οὗτος νὰ τὴν ἀνακτήσῃ.

Οὐδὲν τὴν ἐδελέαζε, καὶ ἡ περιφρονητικὴ ψυχρότης της ἠῤῥησεν, ἀναλόγως τοῦ ἐξευτελισμοῦ καὶ τῆς ἐπιμονῆς τοῦ μισητοῦ ἐκεῖνου ἐραστοῦ.

Ἀφοῦ τὸ δεῖπνον ἐτελείωσεν, οἱ φίλοι τοῦ Ὀλιβιέρου ἔμειναν εἰς τὴν τράπεζαν καπνίζοντες.

Ὁ Ὀλιβιέρου δὲν ἐλησμόνει τὴν ὑπόσχέσιν του.

Ἀμὰ ἡ ἐννῆα ἐσήμηνεν ἐζήτησε συγγνώμην παρὰ τῶν φίλων του καὶ διηυθύνθη περὶ εἰς τὸ μέγαρον Καβάλι.

Καθόσον ἐβάδιζεν, ἐμειδία ἀναιμυνησκόμοις τὰς ὑπονοίας τῆς Φελισίδος:

«Μὲ πάθος ὡς τὸ ἰδικόν σου, ἀγνοεῖ τίς ποῦ θὰ φθάσῃ.»

Μόνῃ ἡ ἰδέα τοῦ νὰ νυμφευθῇ τὴν Σολάνζην τῷ ἐφάνετο παράδοξος εἰς ἄκρον.

Ἡ Φελισὶς τὴν ἐπρόβαλε βεβαίως ὡς εἰρωνίαν ἢ ὡς πρόκλησιν.

Ἄλλως τε διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τοῦτο ἔπρεπε νὰ συμβῶσι πολλὰ ἀπίθανα, ἀδύνατα μάλιστα.

Περὶ τὴν δεκάτην ὁ μαρκήσιος ἔστρεψε πρὸς τὰ Ἡλύσια-Πεδία, κατὰ τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ Μοντέν.

Ἐκεῖ, εἰς μικρὰν ἀπὸ τοῦ Σηκουάνα ἀπόστασιν, ἐγείρεται τὸ μέγαρον, οὐτινος ἡ πριγκιπέσσα ἦν κυρία, συνεπεῖα δωρητηρίου τοῦ συζύγου της. Εἶνε εὐρύχωρον οἰκοδόμημα, ἰταλικοῦ ρυθμοῦ, ἀνεγερθὲν πρὸ τινων ἐτῶν καὶ πληρωθὲν τοιχογραφιῶν, ἐπίπλων, ἀγαλμάτων καὶ εἰκόνων, μεγίστης ἀξίας.

Ἡ Πολωνὶς εὗρίσκετο ἐν μικρᾷ τινι ἰαπωνικῇ αἰθούσῃ τοῦ πρώτου πατώματος.

Καθ' ἣν ὥραν ὁ μαρκήσιος ἐβάδιζε πρὸς τὸ μέγαρον, σκεπτόμενος οὐχί τί θὰ τῷ ἔλεγεν ἡ πριγκιπέσσα, ἀλλὰ τί αὐτὸς θὰ ἔλεγε τὴν ἐπαύριον εἰς τὴν Σολάνζην, ἡ Βάνδα, περιβεβλημένη κοιτωνίτην, ἐκ μαύρου λεπτοτάτου κρεπίου, ἔδιδε διαταγὰς τινὰς εἰς γυναῖκα πεντηκοντούτιδα περίπου, καθημένην πρὸ τῶν ποδῶν της ἐπὶ χαμηλοτάτου θρονίου.

— Μ' ἐννοεῖς; τῇ εἶπεν.

— Μάλιστα.

— Θὰ μείνῃς εἰς τὸν κοιτῶνά μου, ὃν σὲ καλέσω, τίποτε μὴ φοβηθῇς, νὰ ὁμιλήσῃς ἐλευθέρως.

Ἡ γυνὴ ἀπῆλθε ρίπτουσα ἐπὶ τῇ κυρίας της βλέμμα πλήρες ὑποταγῆς καὶ ἀγάπης.

Μείνασα μόνῃ ἡ Πολωνὶς, ἀφῆκε τὴν ἔδραν, εἰς ἣν ἐκάθητο πρὸ μικροῦ, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸν ἐξώστην.

Ἡ ὁδὸς ἦτο σχεδὸν ἔρημος.

Σπάνια τινὰ ὀχήματα διήρχοντο ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν.

— Θὰ ἔλθῃ ἄρά γε; ἐσκέπτετο.

Ἀπὸ τινων μνηνὸν συνέλαβεν ὑπονοίας περὶ τοῦ ἔρωτος τοῦ ἐραστοῦ ἐκεῖνου, πρὸς ὃν ἐπεθύμει νὰ συνεδέετο διὰ δεσμῶν ἀδιαρρήκτων.

Ἦτο βέβαιον ὅτι τὸν ἡγάπα δι' ἔρωτος καταστάντος τυραννικοῦ καὶ ἀγρίου.

Ὅπως ἡ ἰδία ἔλεγε, δὲν εἶχεν αὐτὴ οὔτε τὰς λεπτότητας, οὔτε τὰς προλήψεις τῶν ἐξημερωθέντων, ἀλλὰ συγχρόνως ἐκνευρισθέντων ἐκ τοῦ πολιτισμοῦ λαῶν.

ὑπὸ περιβλημα ἐξαιρέτου λεπτότητος, ἔκρυπτε ψυχὴν ἀγρίαν, καρδίαν κτηνώδους χωρικῆς τῶν Οὐραλίων δασῶν ἢ τῆς Λιθουανίας. Εὐγενὴς κατ' ἐπιφάνειαν, λεπτυνθεῖσα ἐκ τῆς πολυτελείας, ἔμενε κατὰ βάθος ἀδάμαστος, ἀγρία.

Πλείστοι τῶν μεγάλων κυριῶν τοῦ Βορρᾶ εἶναι ὡς αὕτη πεπλασμένη.

Καθ' ἣν στιγμὴν τὸ ἐκκρεμές τῆς μικρᾶς αἰθούσης ἐσήμηνε τὴν δεκάτην, στεναγμὸς ἀνακουφίσεως ἐξήρχετο τοῦ στήθους τῆς Βάνδας.

Ἐκλείσε τὸ παράθυρον, παρετήρησε τὴν μορφήν της ἐν τῷ κατόπτρῳ καὶ ἐμειδίασεν.

Ἦν λαμπροτέρα ἐκ τῆς ἀντιθέσεως τῆς βαθυχρόου ἐσθῆτός της· ὁ λαίμυς καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἔλαμπον, ὡς ἀστὴρ ἐν νυκτί, ἡ δὲ χρυσόχρους κόμη της ἐπιπτεν ἐπὶ τῶν ὤμων της εἰς μακροὺς πλοκάμους.

Περιτυλιχθεῖσα ἐν ταῖς πτυχαῖς τοῦ ἐνδύματός της ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς ἔδρας της, ἔτοιμος διὰ τὴν πάλην, ἣν προὔτιθετο νὰ συνάψῃ, χάριν τοῦ ἔρωτός της.

Ὁ κύριος Τανναὶ εἰσῆλθεν.

— Ἐπὶ τέλους! εἶπεν αὕτη, ἐνόμισα ὅτι δὲν θὰ σὲ ἔβλεπα! Ἐχεις τόσας ὑποθέσεις...

— Ὑποχρεώσεις λέγε, ἀλλὰ πιστεύω ὅτι δὲν με διέταξες νὰ ἔλθω διὰ νὰ μ' ἐπιπλήξῃς!

Ὅποιοσδήποτε ἄλλος θὰ ἐμαγεύετο ἐκ τοῦ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του θεάματος, ἀλλ' ἡ κατὰ χερσὶς ἡμβλυνε τὰς αἰσθήσεις του. Ἐπὶ δύο ἔτη εἶχεν ἀπολαύσει αὐτῆς κατὰ κόρον.

Ἐκάθησεν ὅπου πρὸ τινων στιγμῶν ἐκάθητο ἡ γηραιὰ δούλη καὶ ἡγείρε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν ἐρωμένην του.

— Μοὶ ὑπεσχέθηκες, ὅτι θὰ μοὶ κάμῃς παραδόξους ἀποκαλύψεις, εἶπεν.

— Πράγματι, ὅ,τι θὰ σοὶ εἶπω θὰ σοὶ φανῇ παράδοξον, ἴσως δὲ καὶ θὰ σ' ἐκπλήξῃ. Θὰ σοὶ ζητήσω μίαν ἐξηγήσιν, καὶ πρὸς ἀμοιβὴν θὰ σοὶ δώσω ἄλλην. Δὲν εἶσαι ὁ αὐτὸς πλέον. Διατί; Ἥλλαξα; Τί μοὶ ὑπεσχέθηκες ἄλλοτε; Νὰ μοὶ ἀνέχεαι πάντοτε! Τὸ ἀρνεῖσαι; Τὸν ὄρον

αὐτὸν δὲν σοὶ ἔθνηκα διὰ τὴν σχέσιν ταύτην, εἰς ἣν διεκινδύνευσα τὰ πάντα, τὴν ἡσυχίαν, τὴν περιουσίαν μου, τὴν ἐκτίμησιν τοῦ κόσμου...

— Πῶς τὰ μεγαλοποιεῖς!

— Τὸ νομίζεις; Θὰ σὲ καταστήσω ἀμέσως κριτὴν. Εἰσθε ἐλαφροί, πεῖς οἱ Γάλλοι, ἀλλάσσετε εὐκόλως ἔρωτας καὶ μεταβαίνετε ἀπὸ τῆς φαντασιοπληξίας εἰς τὴν ἰδιοτροπίαν ἀπόνως καὶ ἀλύπως ἀτάραχοι δι' ὅ,τι χθὲς ἐπιθυμεῖτε ἢ δι' ὅ,τι θ' ἀπωλέσητε αὐρίον. Ἐγώ, παραδοθεὶς, παρεδόθην διὰ παντός, ἀλλὰ μεταξὺ μας, Ὀλιβιέρε, ἐγένετο συμφωνία καὶ θέλω νὰ διατηρήσω ὅ,τι ἔλαβον.

— Τίς σκέπτεται νὰ σοὶ τὸ ἀφαιρέσῃ;

— Βλέπω καθαρῶς ἐγώ. Διδαχθεὶς εἰς σχολὴν ἀτυχίων, ἔμαθα νὰ σκέπτωμαι ὀρθῶς. Ὁ πατήρ μου, ὁ κόμης Βράσι μ' ἔφερον εἰς Παρισίους, εἰς ἡλικίαν δεκαῆς ἐτῶν. Παίκτης λυσώδης, ἀπώλεσεν εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον πᾶσαν τὴν ἰδίαν του περιουσίαν καὶ τὴν τῆς μητρός μου. Δὲν τῷ ἀπέμεινεν ἄλλο ἢ μία μόνη καταφυγή: Τὸ κάλλος μου. Μὲ ἐπώλησεν εἰς τὸν πρίγκιπα Καθάλι, εἰς τὸ ὃν ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου μόνη ἡ θέα μοι ἐνέπνεε στενοχωρίαν καὶ ῥήγος. Ἐθουσιάσθην. Ἀλλὰ καὶ τί ἡδυνάμην νὰ πράξω; ἐκτὸς ἂν ἀπεφασίζα νὰ αὐτοκτονήσω, ἢ νὰ κυλίωμαι εἰς τὴν ἐσχάτην πενίαν· οὐδεμία ἄλλη διέξοδος μοι ὑπελείπετο. Ὁ πρίγκιψ ὑπῆρξε καλὸς ἐν τούτοις, συγκατατεθεὶς νὰ μοι δώσῃ τὸ ὄνομά του. Ἐπὶ ὅκτῳ ἔτη, αἱ προσφοραὶ δὲν μοι ἔλειψαν, τὸ γνωρίζεις. Εἶδον πρὸ τῶν ποδῶν μου ἀπείρους λατρευτάς. Ἀντέστην εἰς πάντας. Ὅταν ἤλθες σὺ, σὲ ἠγάπησα, χωρὶς νὰ σκεφθῶ, ἂν καὶ ἐγνωρίζον εἰς ποίας δυσχερείας καὶ ποίους κινδύνους ἐρριπτόμην, ἀλλ' εἶχον τὴν ὑπόσχασίν σου καὶ αὐτὸ μοι ἤρκει· ἐλθσάμην τὰ λοιπὰ. Διὰ νὰ σοὶ ἀνῆκω, Ὀλιβιέρε, ἀγνοεῖς τί ἠναγκάσθην νὰ πράξω. Ἐκ μεγαλοφυχίας ἠθέλησα νὰ σοὶ τὸ ἀποκρύψω. Σήμερον, σὲ βλέπω διατεθειμένον νὰ μὲ μεταχειρισθῇς, ὅπως οἱ Παρισίνοι μεταχειρίζονται τὰς ἐρωμένες, ἃς ἔπαυσαν ν' ἀγαπῶσι. Διὰ νὰ σὲ κρατήσω, φίλε μου, θὰ σοὶ εἴπω τὰ πάντα. Διὰ τοῦτο σὲ παρεκάλεσα νὰ ἔλθῃς τὴν ἐσπέραν ταύτην καὶ διὰ τοῦτο, σ' ἐπερίμενα ἀνυπομονῶς.

— Μὲ κάμνεις, τῇ ἀληθείᾳ, νὰ τρέμω· μοι φαίνεται ὅτι παρίσταμαι εἰς δῶμα, τὸ ὁποῖον ἐξείρετος καλλιτέχνης παίζει πρὸς χάριν μου.

— Εἶναι τῶντι δῶμα, ὅ,τι θὰ σοὶ διηγηθῶ. Ὁ κόσμος εἶναι πλήρης τοιούτων, μόνον δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον τὰ ἀγνοοῦσιν. Ἐκκστος γνωρίζει ἐκεῖνα, εἰς ἃ ἀναμιγνύεται καὶ ἀγνοεῖ τὰ τοῦ πλησίον του.

— Ἐγχεῖς λοιπὸν τὸ ἰδικόν σου;

— Ναι.

— Καὶ ἀναμιγνύομαι εἰς αὐτό;

— Μάλιστα.

— Τότε ἐν ἀγνοίᾳ μου.

— Τοῦτο δὲν ἐμποδίζει ἐν τούτοις, νὰ ἦται ὁ ἥρωας τοῦ δράματος.

— Παράδοξον!

— Καὶ ἐν τούτοις εἶναι ἀληθέστατον.

— Κινεῖς εἰς ἄκρον τὴν περιέργειάν μου.

— Ἀκουσε.

— Ὁ κύριος δὲ Τανναὶ ἐφρικίασεν ἐξ ἀγακακότησεως.

Μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης δὲν εἶχε δοκιμάσῃ ἐκ τοῦ ἔρωτος τῆς Πολωνίδος, εἰμὴ τὴν τρυφερότητα, τὰς ἡδύτητας, τὸν θρίαμβον τῆς ματαιοφροσύνης. Ἡ Βάνδα τῷ ἔκρυπεν ἐπιμελῶς τὰς ἀκάνθας τοῦ ἐκ ῥόδων ἐκείνου στέμματος· εἶχε τὴν φιλοτιμίαν νὰ τὰς κρατῇ δι' αὐτὴν καὶ νὰ τὰς ἀπομακρύνῃ ἐκ τοῦ ἐραστοῦ τῆς.

Τί θὰ ἤκουε λοιπὸν;

Αὕτη ἐπανελάβε, μετὰ φωνῆς ἐπισήμου:

— Εἶσαι ἐγωῖστής, Ὀλιβιέρε, πολὺ ἐγωῖστής· δὲν σὲ μέμφομαι διὰ τοῦτο. Ὅλοι οἱ ἄνδρες εἶναι τοιοῦτοι. Ἀπησχολημένος εἰς τὰς ἡδονάς σου, δὲν παρετήρησες τὴν ζηλοτυπίαν τοῦ πρίγκιπος, ζηλοτυπίαν ἄφρων, σιωπηρὰν, σκληράν, τὴν ὁποίαν ἠψήφουν πρὸς χάριν σου. Ὁ πρίγκιψ σὲ ἐδέχετο φιλοφρόνως, ἀλλ' ἐξ ὑπαινιγμῶν τινῶν μυστηριωδῶν, ἠνθούον ὅτι ἐγνωρίζε τὰς σχέσεις μας καὶ ἔστησε παγίδας. Ὑποκρινομένη, κατόρθωσα νὰ τὸν ἀπατῶ ἐπὶ πολὺ, ἢ τοῦλάχιστον ἐπίστευον τοῦτο. Ἀλλ' αἶφνης, ὅταν μαθὼν τὸν θάνατον τοῦ πάππου σου, ἀπεφασίσας ν' ἀναχωρήσῃς διὰ τὴν Γαλλίαν, ἔλαβε χώραν σκηνὴν φοβεράν.

Ἦλθες εἰς τὸ μέγαρόν μας, διὰ τελευταίαν συνέντευξιν. Τεταραγμένη ἐκ τοῦ αἰφνιδίου αὐτοῦ χωρισμοῦ, ἠμέλησα τῶν συνήθων προφυλάξεων. Μόλις ἐξήλθες, καὶ ἐνῶ ἤμην ἀκόμη ἔνδακρος, ἡμίκληστός τις θύρα ἠνεώχθη καὶ ὁ πρίγκιψ ἐφάνη. Τῇ ἀληθείᾳ ἦτο φοβερός.

— Ἀ! ἐκράνυσαν, ἐπληροφορήθη ἐπὶ τέλους καὶ αἱ ἀμφιβολίαι μου, μετεβλήθησαν εἰς βεβαιότητα.

Ἐδοκίμασα ν' ἀποκριθῶ αὐθαδῶς.

— Τί νομίζετε λοιπὸν! τὸν ἠρώτησα.

— Ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἐραστὴς σου.

— Διατί δὲν τὸν ἐφόνευσες, ἐὰν τὸ ὑπέθετες;

Ἐκάθηνσε πλησίον μου, χωρὶς νὰ φανῇ ὅτι μὲ ἤκουσε.

— Πραῦνθητι, μοι εἶπε καὶ ἃς ὁμιλήσωμεν. Πρέπει νὰ μάθῃς πῶς σκέπτομαι νὰ ζήσωμεν τοῦ λοιποῦ.

Ἐφάνη ὡς νὰ καθυσχύασε πάραυτα.

Ἐπίστευσα κατ' ἀρχὰς ὅτι μὲ ἐφώτιζε διὰ νὰ μοι ἀποσπάσῃ ὁμολογίαν τινα καὶ ὅτι μὴ ἐπιτυχῶν ἐφάνετο ἡρεμώτερος διὰ νὰ τῷ συγχωρήσω τὴν ἔκφυσίν του.

Μ' ἐξήγαγε ταχέως τῆς ἀπάτης.

Ἦμην ἐκεῖ, ἐπανελάβην. Ὁ κόμης ἤλθε νὰ σὲ εἰδοποιήσῃ ὅτι ἀνεχώρει· ἐσκέφθην ὅτι θὰ σὲ ἀπεχειρίετο. Ἐγνωρίζα τὸ μυστικόν σου, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐνεργήσω μοι ἐχρειάζοντο ἀποδείξεις. Τὰς ἔλαβον ἐντελεῖς καὶ πλήρεις. Ἐκρύφθην λοιπὸν εἰς τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο καὶ παρέστην εἰς

τὴν σκηνήν, ἣν προέβλεπον. Ἦτο ἀρκούντως συγκινητικὴ καὶ δὲν ἠθέλησα νὰ τὴν ταράξω. Τί τρυφερότης! Τί πῦρ! Τί θλίψις ἐκ μέρους σου! Δὲν εἶσαι ἡ ἀγαπημένη προσφιλῆς μου Βάνδα, εἶσαι ἡ ἀγαπῶσα! Ἡ ταπεινώσις ὑπῆρξε δι' ἐμὲ μεγαλειτέρα. Μὴ καταφεύγῃς εἰς ἀνωφελῆ ψεύδη. Εἶδον τὰ πάντα, τὰ πάντα ἡκουσα.

— Ἀλλ' ἡ ὑπομονή σας ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μ' ἐκπλήττει!

— Σὲ ἐννοῶ. Ὄφειλα νὰ φονεύσω αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον! Τί ὠραῖον πρᾶγμα! Καὶ πρῶτον, κατὰ τί εἶναι ἔνοχος; Ἀπαντᾷ μίαν ἀξιοθαύμαστον γυναῖκα, καὶ τὴν θαυμάζει. Ἀξίεραστον, καὶ ἐρᾷται αὐτῆς! Κατὰ τί δύναμαι νὰ τὸν μεμφθῶ; Διατί νὰ ἐρίσω μετ' αὐτοῦ; Αὐτὸς δὲν μοι ὀφείλει τίποτε· οὐδὲν ἔπραξα δι' αὐτόν! Δὲν μισῶ, δὲν κατηγορῶ αὐτόν, Βάνδα, ἀλλὰ σέ! Σὲ ἀπέσπασα ἀπὸ τῆς δυστυχίας· ἀνεῖς ἐμοῦ θὰ ἐξέπιπτες, ὡς πολλὰ τῶν δυστυχῶν ἐκείνων, ἃς ἡ πενία ὠθεῖ εἰς τὴν ἀτίμωσιν. Χάρις εἰς ἐμέ, ἐγένετο πριγκιπέσσα, καὶ δύνασαι νὰ πατήσῃς ὑπὸ τοὺς πόδας σου τὰς ὁμοίας σου διὰ τῆς πολυτελείας. Κατέστης γυνὴ ἐπίζηλος, ἐπιφθονος. Διὰ τῆς διαθήκης μου, σοὶ ἐξησφάλισα τὴν περιουσίαν μου ὅλην, διότι δὲν ἤθελα μετὰ τὸν θάνατόν μου, νὰ ἐκπέσῃς, οὐδὲ κατὰ βαθμίδα τῆς θέσεως, εἰς ἣν σὲ ἀνύψωσα· ὀφείλεις νὰ μοι εἶσαι εὐγνώμων κατὰ τι. Καὶ διὰ νὰ εἴπω τὴν ἀλήθειαν, τὸ ἠλπίζον. Ἀντὶ τῆς εὐγνωμοσύνης ταύτης μοι ἐπιβάλλεις τὴν θανασιμωτέραν τῶν ὕβρεων. Ἐγώ, ὅστις εἶχον τὴν ἀδυναμίαν νὰ σὲ ἀγαπῶ, καὶ ὅστις εὐχαριστοῦμην νὰ σὲ πιστεύω κάτοχον πάσης ἀρετῆς καὶ γενναιότητος, ὡς καὶ παντός θελγῆτρου, ἠννόησα ὅτι δὲν εἶχες καὶ τὴν εὐθύτητα νὰ σεβασθῇς τὸ ὄνομα, τὸ ὁποῖον σοὶ ἐνεπιστεύθην, καὶ τὸ ὁποῖον κατέστησες ἀντικείμενον χλεύης καὶ περιφρονησεως! Νὰ φονεύσω τὸν συνένοχόν σου; Διατί; διὰ νὰ προκαλέσω σκάνδαλον καὶ ν' ἀναγκασθῶ ἐκ φιλοτιμίας νὰ σὲ ἀποβάλλω τῆς οἰκίας μου, τοῦτέστι νὰ ἐκπληρώσω τὴν ἐπιθυμίαν σου καὶ νὰ σοὶ ἀποδώσω τὴν ἐλευθερίαν; Ὁχι, ποτέ! μὲ κρίνης κακῶς καὶ ἡ τιμωρία θὰ ἦτο λίαν ἐπιεικής, λόγῳ τιμῆς.

— Ἀκουσον, σὲ παρακαλῶ. Ἡ ἀπόφασίς μου ἐγένετο προηγουμένως, εἶνε ὁριστική. Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὅστις ἐγένετο ἐραστὴς σου, δὲν ὑπάρχει δι' ἐσὲ πλέον. Τοῦτέστιν οὐδέποτε θὰ τὸν ἐπανιδῇς. Ἀντὶ τοῦ λαμπροῦ βίου, ὃν μέχρι τοῦδε διήγομεν. Ὁ ἀποσυρθῶμεν ἐντελῶς τοῦ κόσμου. Ἠγόρασα, κατὰ παράκλησίν σου, τὸν πύργον τῶν εὐγενῶν γονέων σου εἰς Κρακοβίαν, εἰς θέσιν κατηφῆ καὶ ἔρημον καὶ ἐπεδιόρθωσα τὴν κατεκρημνισμένην στέγην του, ἵνα μὴ καταπέσῃ. Θὰ ἀποσυρθῶμεν ἐκεῖ, ὡς κόρακες ἐν ἐρείπῳ, ἢ ὡς δύο μετανοοῦντες ἐν μονῇ. Δύνασαι νὰ συγχρωτισθῇς μετὰ τῶν βοσκῶν καὶ βουκόλων τῶν γαιῶν σου, ἐὰν τοῦτο σ' εὐχαριστῇ. Ἀλλὰ δὲν

θὰ κατοικήσης πλέον τὸ ἐν Ρώμῃ μέγαρον ἡμῶν, τὸ ὅποιον ἔχω παρὰ πάπα Σίξτου τετάρτου, τοῦ προπάππου μου, οὔτε τὸ τῆς Βενετίας, ἔνθα ἐδίδες χοροὺς πρὸς τιμὴν αὐτοῦ τοῦ Γάλλου, οὔτε ἐκεῖνο τῶν Πορτίων, ἔνθα, ὡς ἐνθυμοῦμαι, ἠρέσκετο τόσῳ νὰ περιπατῇται τὰς ἐσπέρας ἀμφοτέρωθεν ἐν τῷ σκότει, παρὰ τὰς ὄχθας τῆς κυανῆς θαλάσσης, οὔτε τὸ τῶν Παρισίων, ὅπερ θὰ κλεισθῇ τοῦ λοιποῦ. Σὲ ἐλάτρευσα εἰς βαθμὴν τοιοῦτον, ὥστε σοὶ ἔδωκα τὸ ὄνομα καὶ τὰ πλούτη τῶν Καθάλι, ἅτινα εἶναι ὅμοια πρὸς τὰ τῶν Βοργίων καὶ τῶν Τορτόνια. Ἐπίστευσα, ὅτι ἡ ὑπερῆφάνειά σου ἤθελε σὲ ἀσφαλίσει ἀπὸ τοὺς πειρασμοὺς τῆς κοινωνίας, ἀφοῦ καὶ αὕτη οὐδὲν ὠφέλησε, θὰ σὲ προστατεύσω μόνος κατὰ τῆς ἀδυναμίας σου, καθιστάμενος φύλαξ σου.

« — Εἰπέτε, μᾶλλον δεσμοφύλαξ.

« — Ἐστὼ μετὰ δύο ἡμέρας θὰ ἀναχωρήσωμεν, χωρὶς φωνᾶς καὶ χωρὶς φιλονεικίας, χωρὶς οὐδεὶς νὰ μάθῃ τὰ σχέδιά μας. Καὶ οὕτω θὰ ἐπανίδῃς τὴν Πολωνίαν σου, τὴν γενέθλιον γῆν, ἣν τόσον ἀγκαπᾶ πᾶσα ἀγαθὴ καὶ ἐντιμὸς καρδία. Ἀλλὰ σὲ εἰδοποιῶ, ὅτι δὲν θὰ τὴν ἐγκαταλείψῃς πλέον μέχρι θανάτου ἐνός ἐκ τῶν δύο μας, ὅστις θ' ἀπελευθερώσῃ τὸν ἕτερον. Ἐλπίζω εἰς τὸν Θεόν, ὅτι θὰ μὲ προλάβῃς, Βάνδα, διότι δὲν πταίω, εἰμὶ μόνον, διότι σὲ ἠγάπησα δι' ἔρωτος μωροῦ καὶ τυφλοῦ.

« Ὀμίλει βραδέως, τονίζων πᾶσαν λέξιν, καὶ προσηλὼν ἐπ' ἐμοῦ τὸ ἀπλανὲς ὄμμα του.

« Διέβλεπέ τις ἐν αὐτῷ στερεὰν θέλησιν. Ἐρρικίω ἀκουσίως μου, ἐνόμιζον ὅτι βλέπω ἐαυτὴν μετὰ τῶν λιποσάρχων χειρῶν πτώματος, αἵτινες μὲ ἔσυρον εἰς λάκκον, ὅπου θὰ ἀπέθνησκα βραδέως, ἔχουσα ἐνώπιόν μου πάντοτε τὸ εἰδεχθὲς καὶ μορφαῖον ἐκεῖνο προσωπεῖον. Ἡσθάνομην ἀηδίαν ἐν τούτοις ἡ ἀλαζονία μου ἐξηγέρθη ἀπέναντι τοῦ φόβου, ὅστις μὲ κατεῖχεν.

« — Καὶ ἂν ὑπέκυπτες πρῶτος εἰς τὴν ἀνίαν τῆς φυλακῆς, ἣν ἀξιοῖς νὰ μοὶ ἐπιβάλλῃς; τὸν ἠρώτησα.

« Μοὶ ἀπήντησε, διὰ τῆς αὐτῆς ἡρμίας :

« — Τὸ προσεῖδον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει σὲ οἰκτείρω πλεότερον.

« — Τί ἐννοεῖς;

« — Διὰ νομίμου πράξεως, ἣν θὰ καταθέσω παρὰ τινι συμβολαιογράφῳ τῆς Βενετίας πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μας, θὰ ἀννακλέσω τὰς πρὸς σὲ δωρεάς μου. Ἡ περιουσία μου θὰ ἐπενέλθῃ εἰς τὴν οἰογένειάν μου. Μετὰ τινὰ ἔτη, ἡ καλλονὴ αὕτη, ἐν ἣ ἡδύνασο νὰ ζητήσῃς ἐπαίσχυντον καταφύγιον, θὰ ἐκλείψῃ. Τότε, διὰ γυναῖκα τοῦ χαρκατῆρός σου, οὐδὲν φοβερώτερον τῆς ἀπειλῆς δυστυχοῦς γήρατος. Οὕτω, καὶ τοι μισοῦσά με διὰ τὴν αὐστηρότητά μου, θὰ καταντήσῃς νὰ ἐπιθυμῇς νὰ ζήσω. Μὲ ἐννοεῖς;

« — Μάλιστα.

« — Καὶ ὑποτάσσεσαι;

« — Ὅπως θέλῃς.

« Ἠγέρθη. Ἀδιόρκτον μειδίαμα διέστειλε τὰ λεπτὰ χεῖλη του. Μὲ ἐπλησίασε καὶ διὰ τῆς αὐτῆς φωνῆς, τῆς προξενούσης μοι φοικὴν, προσέθεσεν :

« — Ἐκεῖ, Βάνδα, θὰ μοὶ ἀνήκεις ὁλόκληρος. Ἀπὸ σοῦ ἐξαρτᾶται νὰ μεταβληθῶσί τινες τῶν προθέσεων, περὶ ὧν σοὶ ὠμίλησα. Ἐννοῶ, ὡς πρὸς τὴν περιουσίαν μου, διότι κατὰ τ' ἄλλα εἰμαι ἀκαμπτος. Ἐτοιμάσθητι πρὸς ἀναχώρησιν.

« Καὶ ἀπεμακρύνθη.

« Μόλις ἐξῆλθε τοῦ δωματίου μου, ἐκάλεσα πάραντα τὴν Μίσκαν. Τὴν γνωρίζεις. Τὴν ἔχω πάντοτε μαζὺ μου. Εἶναι Βοημή, τὴν ὁποίαν ὁ πατήρ μου εὔρε μίαν ἐσπέραν εἰς Κρακυσίαν καὶ τὴν ἔφερεν εἰς Βρανσκή. Ἦτο τότε δεκαεξαέτις. Ἐκεῖτο ἡμιθνής ἐπὶ τοῦ ἀναχώματος τάφρου. Ὁ πατήρ μου διέδκινεν ἐφ' ἀμάξης, συρομένης ὑπὸ τριῶν ἵππων.

Ἦτο χειμῶν. Χιὼν τριῶν ποδῶν ὕψους ἐσκέπαζε τὸ μέρος ἐκεῖνο. Ὀλίγον ἀκόμη ἂν ἔμενεν ἐκεῖ ἡ δυστυχὴς, θὰ ἐγίνετο βορὰ τῶν λύκων. Ὅτε τὴν ἀνῆγειραν, παρετήρησαν ὅτι ἡ χιὼν ἦτο αἰματωμένη. Ἡ Μίσκα εἶχεν ἐγκαταλειφθῇ ἐκεῖ, θεωρηθεῖσα νεκρά, κατόπιν ἐρίδος μετὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς φυλῆς τῆς, διαπληκτισθέντων ἐξ αἰτίας τῆς Ζηλότυπός τις, θανατηφόρος πληγῆς, τὴν εἶχε πληγώσῃ διὰ δύο πληγῶν ἐγχειριδίου. Ἡ μία εἶχε διασχίσῃ τὸν βραχίονα καὶ ἡ ἄλλη τῇ διεπέρασε τὸ στῆθος. Τὸ ὄπλον ἔμενεν ἐν τῇ πληγῇ. Ἄν καὶ ὀλίγα ἐλπίδες σωτηρίας ὑπῆρχον, ἐπειδὴ ἀνέπνευεν εἰσέτι, τὸν ἔφερον εἰς τὴν οἰκίαν μας. Ἡ μήτηρ μου ἔζη τότε, ἐγὼ δὲν εἶχον εἰσέτι γεννηθῇ. Τρία ἔτη βραδύτερον ἦλθον εἰς τὸν κόσμον. Ἡ Μίσκα μὲ ἀνέθρεψεν. Χάρης εἰς τὰς μεγάλας φροντίδας μας, ἐσώθη. Ἡ μήτηρ μου ἀπέθανεν ὀλίγον χρόνον μετὰ τὴν γέννησίν μου, ἐκ τῶν ἀσωτειῶν καὶ τῶν ὀργίων τοῦ πατρός μου. Ἡ Βοημή εἶναι δι' ἐμέ, ὅ,τι ὁ κύων πρὸς τὸν κύριόν του. Ἡ ἀφοσίωσίς τῆς εἶναι ἀπεριόριστος. Τῇ διηγήθην ἐν ὀλίγοις τὰς ἀπειλὰς τοῦ πρίγκιπος καὶ τὸν βίον, ὃν μοὶ προητοιμάζε καὶ τῇ εἶπον :

« — Δύνασαι νὰ μ' ἀπαλλάξῃς ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον;

« — Εὐκόλως.

« — Πρέπει ν' ἀποθάνῃ πρὸ τῆς ἐσπέρας ταύτης.

« — Ὁ ἀποθάνῃ.

« Καὶ δὲν ἐφρόντισα πλέον. »

Ἐσιώπησεν ἐπὶ τινὰ λεπτὰ.

« Ὁ μαρκήσιος ἐκράτει τὴν ἀναπνοήν του δὲν ἐτόλμα οὔτε νὰ τὴν διακόψῃ, οὔτε νὰ τὴν ἐρωτήσῃ.

Τὴν παρετήρει μόνον μετ' ἐνδομύχου τρόμου.

Οὕτως ἀτάραχοι θὰ ἦσαν καὶ οἱ Πατρίκιοι τῆς Ρώμης, ὅτε ἔρριπτον δούλον ὡς τροφήν εἰς τὰς μυρμύκας!

Καὶ ἦτο φοβερὰ ἡ ἀντίθεσις ἐκείνη, ψυχῆς πεπρωμένης μὲ τοιαύτην ψυ-

χρὰν καὶ περιφρονητικὴν σκληρότητα, καὶ σώματος ἰδανικῆς κομψότητος καὶ χάριτος.

Ἡ Βάνδα ἐξηκολούθησεν :

« Ὁ πρίγκιψ ἔπραξε μερίστην ἀπερισκεψίαν νὰ μ' ἀπειλήσῃ. Ὁ Ἰταλὸς αὐτὸς ἡπατήθη πιστεύων, ὅτι ἡμεῖς δαμάζομεθα τόσον εὐκόλως. Ἡδυνάμην νὰ ὑποταχθῶ καὶ νὰ ζήσω εἰς τὴν πατρίδα μου, μακρὰν τῶν Παρισίων, τῆς πόλεως ταύτης, ἥτις μᾶς ἔλκει καὶ μᾶς μεθύει, ἀλλὰ νὰ συγκατατεθῶ νὰ μὴ σὲ βλέπω πλέον, Ὀλιβιέρε, ἦτο ἀδύνατον.

Δὲν ἐκρατεῖτο πλέον.

« Πῶς ὁ μωρὸς ἐκεῖνος τύρηνος ἡδυνήθη νὰ πιστεύσῃ, ὅτι θὰ κατεδικαζόμην, νὰ ἀποθάνω ἐκ πλήξεως, μόνη μετ' αὐτοῦ, μακρὰν τῶν ἐορτῶν, ἀφανῆς, μετὰ τῶν δασῶν καὶ τῶν χιόνων, ἐπαιτούσα πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ τὸν ὁβολόν, ὅστις θὰ μὲ ἔσωζε τῆς πενίας; Ἐὰν παρεδόθην αὐτῷ, τοῦτο ἐγένετο σενεπειὰ καταχθονίου ἀνταλλαγῆς. Ἀντὶ τῆς νεότητός μου, μοὶ ὤφειλε τὴν περιουσίαν του, τὰ πρὸ αἰῶνων συσσωρευθέντα πλούτη του, καὶ τὸ ἐν Παρισίοις λαμπρὸν μέγαρον, ἔνθα ἐβασίλευον μετὰ τὸν γάμον μου. Δὲν ἤθελα νὰ χάσω οὔτε τὴν περιουσίαν του, ἣν τόσον ἀκριβὰ ἠγόρασα, οὔτε τὸν ἔρωτά μου, ἐνῶ ἡδυνάμην νὰ διαφυλάξω ἀμφοτέρω. Ἐπρεπε μόνον νὰ ἐνεργήσω ταχέως. Ὁ πρίγκιψ ἐξῆλθε τοῦ παλατίου μετὰ τὴν γόνδολαν. Ἀνθρώπος, ἀφωσιωμένος εἰς ἐμέ, τὸν ἠκολούθησε περιωρισθὴν εἰς ἀπλοῦν μόνον περίπατον καὶ οὐδένα συμβολαιογράφον εἶδεν ἢ γόνδολά του διῆλθε τὴν γέφυραν τῆς Σωτηρίας, ἔφθασε μέχρι τοῦ Ἀγίου Γεωργίου τοῦ Πρεσβυτέρου καὶ ἐπέστρεψε διὰ τῆς Ἑβραϊκῆς. Διῆλθον ὥρας τινὰς σκληρὰς ἀγωνίας ἐὰν τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἐξετέλει τὰς ἀπειλὰς του καὶ ἠκύρου τὴν διαθήκην του, ἐσώζετο. Οὐδὲν συμφέρον θὰ εἶχον νὰ ἀποθάνῃ θὰ κατεδικαζόμην, καὶ μόνον μέσον θὰ μοὶ ἔμενεν ἡ φυγή. Ὅταν ἐπανῆλθεν, ἡ ἐβδόμη ἐσήμεινε.

« — Τὸ ἀπεφάσισας, Βάνδα; μὲ ἠρώτησε.

« — Θὰ ἀναχωρήσωμεν ἅμα θελήσῃς, τῷ ἀπήντησα.

« Διείδον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς του δυσπιστίαν τινὰ διὰ τὴν ὑποταγήν μου.

« — Καὶ τί νὰ γείνω ἄνευ προστάτου καὶ μέσων, τῷ εἶπον, διὰ νὰ τὸν καθησυχάσω.

« Ἐκαθήσαμεν εἰς τὴν τράπεζαν.

« Ἡ αἰθουσα τοῦ ἐστιατηρίου ἤστραπτεν ὅπως πάντοτε, οἱ προσκεκλημένοι δὲν ἔλειπον οὐδεὶς ὑπώπτευσεν τὴν σκηνήν, τὴν πρὸ ὀλίγου λαβοῦσαν χώραν.

« Εἰς τὰ ἐπιδόρπια, ὁ πρίγκιψ, ὅστις, οὐδέποτε ἔπινεν, ἐζήτησε ποτήριον καμπανίτου. Ὁ ὑπηρέτης, ὁ κατασκοπεύσας τὴν γόνδολαν αὐτοῦ, ἐπλήρωσε τὸ ποτήριόν του. Ὀλίγα λεπτὰ κατόπιν, ὁ τελευταῖος τῶν Καθάλι ἀνετρέπετο ἐπὶ τῆς ἑδρας του, ρίπτων πρὸς με φοβερὸν βλέμμα, ὅπερ οὐδόλως μὲ συνεκίνησεν. Ἐγνώριζα τὸ ἀλάνθαστον ἀποτελεσμα

τοῦ ἔργου τῆς Μίσκας. Ἐτρεξα πρὸς τὸν πρίγκιπα, τὸν ἔλαβον εἰς τοὺς βραχίονάς μου, μετὰ ἐνδείξεων τρυφερότητος καὶ ἐψιθύρισα εἰς τὸ οὖς του :

« — Ἡθέλησας τὸν πόλεμον !

« Ἐπρόφερε λέξεις τινὰς ἀσυναρτήτους, μεταξὺ τῶν ὁποίων διεκρίνοντο : δηλητήριον, ἔγκλημα ! »

« Ἐδοκίμασε νὰ μὲ υποδείξῃ διὰ τοῦ δακτύλου ὡς τὸν ἀληθῆ ἔνοχον, ἀλλ' οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ ἄλλο ἐκ τῆς σκηνῆς ταύτης, εἰμὴ ὅτι ἀπέθνησκε, καὶ ὅτι, χάνων τὰς αἰσθήσεις, ἐψιθύριζεν ἀσυναρτήτους λέξεις ».

[Ἐπεται συνέχεια].

*Κ.

Α. ΔΟΥΜΑ (ΥΙΟΥ)

ΑΝΤΩΝΙΝΑ

[Συνέχεια]

Κ'

Πιστεύετε ὅτι δύναται τις νὰ εἴπῃ :

« Ἐχὼ τόσον καιρὸν νὰ ζήσω » θὰ ζήσω ὅσον τὸ δυνατόν εὐτυχέστερος, ὁ δὲ θάνατος, ἐπερχόμενος, θὰ πλήξῃ θύμα ἀνακείμενον μετὰ καρτερίας, ὅπερ θὰ πέσῃ μειδιδῶν ; » « Οχι » θὰ ἦτο ἀρνησις τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως νὰ πιστεύσῃ τις εἰς θυσίαν, γινομένην οὕτως εὐκόλως. Οὐδέποτε ὁ ἄνθρωπος θὰ συναινέσῃ νὰ θέσῃ ὄρια εἰς τὰς ἐλπίδας του. Διό, ὡς ὑπεδείχμεν ἀνωτέρω, ὑπῆρχον ἡμέραι, καθ' ἃς, ὅτε ὁ Ἐδμόνδος ἐσυλλογιζέτο περὶ τοῦ μέλλοντος, περὶ τοῦ τόσον προσεχούς μέλλοντος, ᾧ τινι ὤφειλε τὴν ἐνεστῶσαν εὐτυχίαν, ἀλλ' ὅπερ καθ' ἐκάστην ἡλαττοῦτο καὶ ἔπιπτεν ἐν τῷ παρελθόντι, ἐπληττε τὸ στήθος καὶ ἐτίλλε τὴν κόμην . . . Εἰκοσάκις εἶχε φθάσῃ εἰς τὸ σημεῖον νὰ μεταβῇ παρὰ τῷ κυρίῳ Δεβῷ καὶ νὰ τῷ εἴπῃ : « Σώσατέ με ! », ἀλλὰ πάντοτε ἔτρεμε μὴ ὁ ἱατρὸς τῷ ἀποκριθῇ : « Εἶναι ἀδύνατον ! » Τοῦτο δέ, διότι ἀφότου ἐγίνωσκε τὴν περὶ ἐαυτοῦ ἀλήθειαν, ὁ Ἐδμόνδος ἐμελέτα ἐαυτὸν καὶ ἐνόει τὰ συμπτώματα, ἅτινα ἔως τότε εἶχεν ἀφήσῃ νὰ διέρχωνται ἀπαράτηρητα, καὶ ἅτινα περιεβάλλοντο ἤδη ἄπασαν αὐτῶν τὴν σοφρότητα. Αἱ αὐπνίαι ἐκεῖναι, αἱ ἀκκριαῖοι ἰδρώτες, αἱ αἰφνίδιοι ἐντυπώσεις, ἡ διηνεκὴς δίψα, αἱ αἰμοπτυσίαι ἐκεῖναι, αἵτινες παρηκολούθουν τὰς ἐλαχίστας συγκινήσεις, αἱ ἀδιαθεσίαι, οἱ βρεβασμοὶ, αἱ ἀτονίαι, πάντα ταῦτα εἶχον μίαν αἰτίαν, ἐκάστη δὲ τῶν κρίσεων τούτων κατέστρεφε καὶ μῦρον τῆς ζωῆς του, ὁσάκις ἀνεφαίνετο. « Ὅτι ἀπέκρυπτεν ἄλλοτε ἀπὸ τὴν μητέρα του, σκεπτόμενος ὅτι τοῦτο οὐδένα προνήγγελλε κίνδυνον, καὶ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ τὴν ἀνησυχῇ διὰ τόσον μικρὸν πρᾶγμα, τὸ ἀπέκρυπτεν ἀπ' αὐτῆς ἤδη, ὅτε συνεπεία τῆς ἀποκαλύψεως ταύτης ἡ μήτηρ του θὰ ἐμάνθανε τὸ φοβερὸν μυστικὸν τῆς νόσου τοῦ υἱοῦ της. Ἄλλως τε δέ, αὕτη εἶχε πεποιθήσιν ἀπεριόριστον, τόσῳ με-

γάλην, ὥστε, ὅτε ἐξήρχετο μετὰ τῆς Ἀντωνίνης, θὰ τὴν ἐξελάμβανε τις μάλλον ὡς ἀδελφὴν ἢ ὡς πενθερὰν αὐτῆς. Θὰ ἔλεγέ τις, περὶ αὐτῆς προκειμένου, ὅτι ὁ Θεὸς ἐξέπιπτε τὰ ἔτη της ἐφ' ὅσον ἐγήρασκεν.

Ἡ Ἀντωνίνα ἔκαμεν ὅ,τι ὁ σύζυγός της δὲν ἐτόλμησε νὰ κάμῃ : καθ' ἐκάστην σχεδὸν ἡρώτα τὸν κύριον Δεβῷ, ὅστις, ἐνεργῶν ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς του διὰ τῆς μεσολαβήσεως τῆς θυγατρὸς του, δὲν εἶχεν ἀκόμη εἴπῃ εἰς αὐτὴν ὅτι ἔπρεπε νὰ πελπισθῇ.

Πέντε μῆνες παρήλθον οὕτω, πέντε μῆνες, καθ' οὓς ὁ Ἐδμόνδος διήγαγε τὸν βίον, ὃν περιεγράφσαμεν ἀνωτέρω, βίον ἔρωτος τρόμοις ἀναμεμιγμένον. Τοῦ χρόνου τούτου παρελθόντος, ἤρξατο παρατηρῶν πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ εἶπε : « Πέντε μῆνες παρήλθον ! τὸ τέταρτον τοῦ μέλλοντός μου. »

Εἶχεν ἐπέλθῃ τὸ φθινόπωρον.

— Ὁδήγησε τὸν σύζυγόν σου εἰς Νίκαιαν, εἶπεν ὁ κύριος Δεβῷ εἰς τὴν θυγατέρα του. Ὑποχρέωσέ τον νὰ κάμῃ ὅ,τι θὰ σοῦ γράψω καὶ δίδε μου πληροφορίας καθε ἡμέρας. Τὸν Μάρτιον θὰ ἡξεύρωμεν ὀριστικῶς ποῦ νὰ βασισθῶμεν.

Ὁ Ἐδμόνδος καὶ ἡ Ἀντωνίνα ἀνεχώρησαν, συνοδευόμενοι ὑπὸ τῆς κυρίας Δεπερέ. Ὅ,τι ἤθελεν ἡ Ἀντωνίνα τὸ ἤθελε καὶ ὁ Ἐδμόνδος, ἡ δὲ κυρία Δεπερέ ἤθελεν ὅ,τι ὁ υἱός της.

Ὁ Γουσταῦος θὰ ἐπεθύμει νὰ συνοδεύσῃ τὸν φίλον αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ παραλάβῃ τὴν Νισσέτταν καὶ τῷ ἐφάνη δυσκολώτατον νὰ καταλίπῃ τὴν ῥάπτριαν. Ἄλλως δὲ ὁ Ἐδμόνδος εἶχε τὴν Ἀντωνίαν καὶ δὲν εἶχε πλέον τόσῳ μεγάλην ἀνάγκην τῆς φιλίας. Ὁ Γουσταῦος λοιπὸν ἔμεινεν ἐν Παρισίοις, ὑποσχόμενος τῷ Ἐδμόνδῳ νὰ τῷ γράφῃ συχνάκις, τὴν αὐτὴν δὲ ὑποχρέωσιν ἀνέλαβε καὶ οὗτος ἀπέναντι τοῦ Γουσταύου.

Οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται εὐκόλως θὰ ἐννοήσωσι διατί παρακολουθοῦμεν βῆμα πρὸς βῆμα τὸν ἡμέτερον πρωταγωνιστήν. Καθ' ἡμᾶς τοῦλάχιστον, τὸ ἐνδιαφέρον ὁλόκληρον εἶναι ὑπὲρ αὐτοῦ. Οὐδὲν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν περιστοιχοῦντων αὐτὸν καὶ ὧν οἱ τύποι συμπληροῦσι τὸ βιβλίον τοῦτο θὰ παρεῖχεν ἡμῖν, κατὰ τὸ παρόν, ἐνδιαφερούσας λεπτομερείας. Ὁ Γουσταῦος ἀγαπᾷ πάντοτε τὴν Νισσέτταν, ὑφ' ἧς πάντοτε ἀγκαπᾶται ὁ κύριος Δεβῷ ἐξακολουθεῖ καθ' ἐκάστην βλέπων τοὺς ἀσθενεῖς του ἀπὸ τῆς ἐνδεκάτης μέχρι τῆς τρίτης ἡ κυρία Ἀγγελικὴ κατάρθρωσεν ἐπὶ τέλους νὰ ὑπερπηδῇ τὸν πεντηκοστὸν δεύτερον στίχον τοῦ Πύργου τοῦ Κενιολοῦρθ καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν συνέντευξιν τοῦ Τρεζιλίαν μετὰ τοῦ Ἀμυ Ρόβσαρτ ἡ κυρία Δεπερέ ἐξακολουθεῖ ἀναπνεύουσα μόνον διὰ τοῦ υἱοῦ της καὶ χάριν τοῦ υἱοῦ της.

— Ἐπεθυμουν νὰ κάμω ἐν ταξιδίῳ εἰς Ἰταλίαν, εἶχεν εἴπῃ ἡ Ἀντωνίνα, μὴ θέλουσα νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ Νίκαια θὰ ἦτο τὸ τέμας τοῦ ταξιδίου τούτου ἔπειδὴ ἡ Νίκαια κατέστη ὄνομα σχεδὸν φοβερόν,

ἐνεκα τῆς φιλοξενίας, ἣν παρέχει εἰς τοὺς ἀνιάτους ἀσθενεῖς. — καὶ ἀμέσως ἀνεχώρησαν καὶ οἱ τρεῖς ὁμοῦ.

Ἡ Νίκαια προφυλάσσεται πανταχόθεν καὶ εἶναι ἐπομένως ἀπρόσβλητος ὑπὸ τῶν ἀκαταστασιῶν τῆς ἀτμοσφαιράς. Ἀναπνέει τις ἐκεῖ πάντοτε τὸν αὐτὸν ἀέρα. Ἡ ἀτμόσφαιρα αὐτῆς εἶναι σχεδὸν πεπληρωμένη ὑπὸ τῆς χλιαρᾶς ἐκείνης ὑγρασίας, ἣν ὁ Γροῦβερ συνίστα διὰ τὴν φθίσιν.

Φθάσα αὐτόσε, ἡ Ἀντωνίνα δι᾽ ἀσχυρίσθη ὅτι εὔρε τὸν τόπον τόσῳ εὐάρεστον καὶ τὸν ἀέρα τόνον ἡδύν, ὥστε δὲν ἠθέλησε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον της.

— Καλὰ, ἃς μείνωμεν ἐδῶ, εἶπεν ἡ κυρία Δεπερέ, οὐδαμῶς ὑποπετεύουσα τὸ αἶτιον τῆς προτιμῆσεως ταύτης.

— Λοιπὸν τὰ πάντα ἐτελείωσαν, εἶπεν ὁ Ἐδμόνδος εἰς τὴν σύζυγόν του δὲν ὑπάρχει πλέον ἐλπίς, καὶ ὁ πατήρ σου με ἀποστέλλει νὰ ποθῶμαι ἐδῶ, διὰ νὰ ποθῶμαι ὀλιγώτερον ταχέως.

— Τὸναντίον, φίλε μου, εἶπεν ἡ νεκρὰ γυνή, ῥιπτομένη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ συζύγου της, ὁ πατήρ μου εἶναι πλήρης ἐλπίδων. Σὲ ἐνεπιστεύθη εἰς ἐμέ, ζήθι κατὰ τὰς ἰδιοτροπίας μου, καὶ θὰ ἔχωμεν μακρὰ ἀκόμη ἔτη ἐνώπιόν μας.

Ὁ Ἐδμόνδος ἐνφύλασε μικρὰν οἰκίαν κεχωρισμένην τῆς πόλεως, ὁμοιζούσης παραπολὺ πρὸς νοσοκομεῖον. Ἡ οἰκία αὕτη, ἐρειδομένη ἐπὶ λόφου, ἦνοιγε τὰ πρᾶσινα παραθυροφύλλα της εἰς τὸν πρωινὸν ἥλιον. Αἱ καθαρῶταται ἀναθυμιάσεις περιεκύκλουν αὐτὴν καὶ ἀτραπὸς χαρίεσσα, σκιερὰ καὶ ἔχουσα κατὰ μῆκος αὐτῆς πορτοκαλλέας, ὠδήγει μέχρι τῶν ὄχθων τοῦ Βάρου, τοῦ ἡρέμου ποταμοῦ, ὅστις, πηγάζων ἐκ τῶν Ἀλπεων, ἐκβάλλει εἰς τὴν Μεσόγειον εἰς ἡμισεία λεύκης ἀπὸ τῆς Νικαίας.

Ὅταν ἰδῇ τις τοὺς χαρίεντας τούτους ποταμοὺς τῆς Μεσημβρίας, διαυγεῖς, ὡς τὸ κυανοῦν, ὅπερ ἀντανκλωσί, φέροντας κατὰ τὸν ἥμερον αὐτῶν ροὴν τὰ ἄνθη, ἅτινα ἡ θερινὴ αὐρα ἀποσπᾷ ἐκ τῆς ὄχθης, κατανοεῖ τὴν μυθολογίαν τῶν ἀρχαίων καὶ τὰς ποιητικὰς μνηστείας, ἃς ἐτέλουν μετὰ ποταμῶν καὶ ρυάκων ὑπὸ τὰ ἄλση τῶν ῥοδοδαρφῶν καὶ ἐν δροσεραῖς κατωφερείας βράχων.

Ἡ Ἀντωνίνα ἐπεθύμει νὰ καταστήσῃ ὡς ἡκιστα πεζὸν τὸν βίον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Ἐδμόνδου καὶ εἶχε ζητήσῃ παρὰ τοῦ πατρὸς της νὰ υποδείξῃ αὐτῇ πάντα τὰ θεραπευτικὰ μέσα, ἅτινα ἠδύνατο νὰ μεταχειρισθῇ διὰ τὸν σύζυγόν της, χωρὶς οὗτος νὰ ἐννοῇ, οὕτως εἶπεν, ὅτι τὸν περιποιούνται.

Διὸ ἐκάστην πρωίαν, ἄμα τῇ αὐγῇ, ὁ Ἐδμόνδος καὶ ἡ Ἀντωνίνα ἵππευον καὶ ἠκολούθουν ποτὲ μὲν βραδέως, ποτὲ δὲ τροχάδην, τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ, ἔπειτα ἐπανήρχοντο, ὅπως εὔρωσι τὴν κυρίαν Δεπερέ, ἡ ὁποία, ἥττον πρωινή, ἔβλεπεν ἐκ τῆς κλίνης της τὸν ἥλιον ἐπὶ τοῦ λόφου.

Ὁ πρωινὸς οὗτος περίπατος πᾶν ἄλλο ἐσκόπει ἢ νὰ πράσῃ εὐχαρίστησιν τινα